

Landsbygds- och
infrastrukturdepartementet

Dnr LI2023/02996

Yttrande

Stockholm 2024-01-16

Automatiserad körning

Svensk Försäkring och Trafikförsäkringsföreningen anser att förslaget att tillåta automatiserad körning på ett bestämt utpekad område, enligt förutbestämda rutter samt inom angivet parkeringsutrymme är en lämplig utgångspunkt för ett automatiserat körsystem. Detta är förstået under förutsättning att det kan genomföras på ett säkert och med väl utprovade samt testade system.

Inledningsvis vill vi påpeka att även dessa fordon är föremål för trafikförsäkringsplikt. För försäkringsbranschen är det viktigt att kunna erhålla kunskap om att det fordon som ska försäkras just är ett fordon som är tänkt att framföras med ett automatiserat system för att kunna värdera risk och kostnader. Lämpligen förs det in information om att det rör sig om ett självkörande fordon i vägtrafikregistret.

Det bör påpekas att även om risken för olyckor med dessa fordon inte i dagsläget bedöms vara högre än för andra fordon, är sannolikt kostnaderna vid en reparation högre med hänsyn till fordonets dyrbara teknik. Dessutom kommer sannolikt premien för automatiserade fordon bli högre så länge som försäkringsgivaren inte vet om det går att få del av fordonets uppgifter från sensorer m m, för att kunna bedöma ett eventuellt vållande till olycka. Denna fråga diskuteras för närvarande inom EU. Fordonsindustrin motsätter sig där möjligheten att ägaren till fordonet ska ha en rätt till fordonets digitala uppgifter och att dela sådana uppgifter med andra intressenter, till exempel försäkringsbolag. Regeringen bör här verka för att fordonets ägare ska ha rätt till fordonets uppgifter.

Trafikförsäkringen följer fordonet, men det föreligger även en rätt enligt skadeståndslagen för en skadelidande att ställa ett utomobligatoriskt skadeståndsanspråk gentemot vållande förare. Mot den bakgrunden behöver det säkras att information om vem som är "förare", dvs den som aktiverar systemet för den automatiska körningen, kan erhållas. Denna information bör således den som skadats av ett automatiserat fordon få tillgång till. Även försäkringsbolaget behöver

få del av denna uppgift för att kunna genomföra sin skadereglering. Detta utifrån att kunna genomföra skadereglering enligt trafikskadelagens regler samt de försäkringsvillkor som t ex stadgar att ersättning inte utgår på det egna fordonet om brott begåtts av föraren.

Även rättsvärdande myndigheter har behov av att kunna få fram denna uppgift utifall en automatisk körning har aktiverats mot de föreskrifter som givits avseende framförande.

Det bör tydligt framgå av förordningen att det är ägaren till fordonet som är ansvarigt för att ett fordon hålls i trafiksäkert skick, exempelvis vad gäller vinterdäck, belysning, bromsar etc.

Av promemorian framgår inte hur allmänheten och andra trafikanter ska informeras om att ett självkörande fordon kan befinna sig inom ett visst område eller vägsträcka. Förutsättningarna i trafiken förändras när det inte längre är möjligt att exempelvis ha ögonkontakt med en förare i ett autonomt fordon. Hur är det tänkt att en sådan information ska lämnas? Från Svensk Försäkring och Trafikförsäkringsföreningen menar vi att det lämpligen bör anges tydligt på fordonet att det är autonomt. Informationen bör även framgå via skyltar längs vägsträckan och på parkeringsområden där det är tillåtet att framföra autonoma fordon. Vidare bör information om tillåtna färdrutten kunna inhämtas från lämplig myndighet.

Mats Galvenius

Svensk Försäkring

Cecilia Fabiansson Huss

Trafikförsäkringsföreningen